

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

V preiskavo z njimi!

(Politika z dohodnino.)

Liberalci se ne morejo vživeti v dejstvo, da je vlada korupcije in nasilja že pred dvema mesecema za vse čase odslužila in da je vsaka pot, da liberalna korupcija pride zopet do moči, zaprta.

Zato skušajo na vse strani sedanji vladi, ki dela red in z bičem preganja korupcijo iz državne uprave, nagajati in ji polena pod noge metati. Pri tem se ne strašijo niti takih sredstev, s katerimi ljudstvu silno škodujejo.

Kaj se je zgodilo?

Liberalnega uradništva je na višjih in nižjih mestih prav veliko. Vlada ga seveda ni odstranila, ker je mnenja, da se nima brigati za politično pripadnost svojega uradništva, samo da vestno in po zakonu opravlja svojo službo.

Toda kako so liberalci in njihovi bratci Pašičevi radikali poplačali to vladino lojalno zadržanje? Nahujskali so svoje uradništvo, naj v uradih kjer le mogoče nagajajo navzgor in navzdol; to se pravi: naj se na nove ministrske odredbe ne ozirajo, proti ljudstvu pa naj nastopajo trdo in kruto, češ, tako se vam godi pod to vlado. Tako naj se ljudstvo nahujska na novo vlado.

V ministrskem svetu so že obravnavali o tej zadevi in sklenili, da bodo najhujše in glavne štrajkovce postavili na cesto.

V Sloveniji so pri predpisu dohodnine nekateri davčni uradi s posebno trdoto nastopali. Ne vemo, če so ti gospodje davčni uradniki namenoma to storili, češ, da se pokaže ljudstvu, kako je pod sedanjo vlado, dejstvo je, da je liberalno časopisje to v resnici takoj pograbilo in začelo vpiti, kako neusmiljeno je začel pritiskati davčni vijak pod klerikalno vlado in da je dala vlada finančni delegaciji nalog, naj se hudo pritisne.

Na to lažljivo liberalno vpitje pa je uradno odgovoril finančni delegat dr. Šavnik, ki ni klerikalec z izjavo, iz katere povzemamo sledeče:

Do danes nisem prejel od sedanjega g. finančnega ministra niti pismenega niti ustnega ukaza, da naj se davčna praksa v katerem koli oziru poostri. Tudi delegacija

kljub temu, da so se izdatki po novem uradniškem zakonu zelo povišali, ni izdala nikakih odredb v tem smislu, marveč je le zopet vzpostavila evidenco eksekucijskih agend pri davčnih oblastvih, kakor je že obstojala v avstrijski dobi in se je ob prevratu zanemarila. Ta odredba je bila že radi tega potrebna, ker so davčni zaostanki pri nekaterih davčnih uradih neprimerno narasli, in je pri davkoplačevalcih samih vzbujalo mnogo nejevolje, da so se terjali celotni in tudi višji zneski, mesto četrtletni obroki. Tudi v zvezi s to akcijo se pa nobena še dovoljena odgoditev plačila ni preklicala.

Da se napake in krivice, ki so se zgodile pri priredbi dohodnine za leto 1923, najbrž ne bodo dale več popraviti, je povse neutemeljeno. Nasprotno, — delegacija je z ozirom na številne in, kakor vse kaže, vsaj deloma opravičene pritožbe iz nekaterih okrajev izdala posebne in zelo dalekosežne odredbe, da se pogrški čim prej in kolikor mogoče še v prvi instanci odpravijo.

Dohodnina za 1923 niti s 30 odstotnim izrednim pribitkom, ki se je za to leto na novo uvedel, ne znaša dvakrat toliko, kakor prejšnje leto. Natančni statistični podatki se v kratkem objavijo. Da pa je s tem pribitkom dohodninsko breme postalo še občutnejše, kot je radi zastarelosti lestvice bilo že prej, je povse naravno. Baš radi tega sem tudi jaz napram takratnemu g. finančnemu ministru dr. Stojadinoviću večkrat izrazil svoje pomisleke proti pribitku, a žal nisem uspel.

Kaj vidimo iz te izjave?

1. Če in kjer je davčno uradništvo nastopilo z večjo ostrojtjo kot prejšnje leto, je to storilo na svojo roko ali pa na poziv liberalne stranke, ki bi rada s tem lopovstvom to vlado pri ljudstvu očrnila. Vlada pa ni dala nobenega ukaza, naj se predpisevanje davkov poostri.

2. Finančna delegacija v Ljubljani je dala posebne in zelo dalekosežne odredbe, da se storjene krivice popravijo čim prej in to že v prvi instanci.

3. Finančni minister prejšnje vlade je na dohodnino nabil še 30 % in kljub oprekanju slovenskega finančnega delegata te odredbe ni hotel umakniti, na kar je prišla

v proračun in s tem postala zakon. Da je torej letos dohodnina višja, je zasluga prejšnje vlade korupcije in nasilja. To je razvidno iz uradne izjave g. Šavnika, ki ni klerikalec.

Vlado pa pozivljemo, da tiste uradnike, o katerih se ve, da so poostri predpisovanje davkov iz strankarskih ozirov na povelje liberalcev, nastopi z najstrožjo preiskavo. Tako uradništvo ne spada na svoje mesto, temveč v ječol!

Hrvatje v vladi?

Ko so prejšnja nedeljo zborovali Hrvatje v Zagrebu, so sklenili, da sedanje vlade ne bodo samo podpirali, temveč bodo tudi vstopili vanjo kot ministri ter s tem prevzeli soodgovornost za njeno delo.

S tem sklepom smo zopet stopili za ogromen korak naprej na poti do končnega sporazuma med Slovenci, Hrvati in Srbi in na poti do avtonomije.

Vedno in vedno smo poudarjali, da je avtonomija stvar resničnega medsebojnega sporazuma vseh treh narodov. Za vsak sporazum pa je najprej treba, da imajo prizadeti prvič dobro voljo, drugič pa, da pridejo skupaj in se dogovarjajo.

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI

vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

NOVICAR

Teh dveh načel se je skozinskozi držal dr. Korošec ter neprestano delal nato, da se ustvari dobra volja pri vseh in da prizadeti pridejo skupaj ter se začno dogovarjati. Koliko je tega dosegel?

Zelo veliko.

Najprvo je ustvarjal dobro voljo. Zato je delal na to, da je vse tiste, ki te volje niso hoteli imeti, odstranil od merodajnih mest. Pribičević, ki je najbolj netil sovraživo med tremi narodi, je izjavljal, da sporazuma ni treba, ker so Jugoslovani en sam narod. Enemu se pa ni treba samemu s seboj sporazumevati. Pribičević ni imel dobre volje za sporazum, temveč je bil najhujša ovira. Zato proč z njim!

In dr. Korošec je dosegel, da je razklal demokratsko stranko: tiste, ki so imeli dobro voljo, na desno, tiste, ki so bili brez dobre volje, na levo.

Proti sporazumu so tudi Pašić in njegovi ožji pristaši, zlasti največji jugoslovanski kačaki, razni bivši ministri, ki so ogoljufali državo za milijarde kron. Proč z njimi!

To je bila najhujša in največja borba. Pašića, ki je že skozi desetletja polbog v Srbiji, odstraniti, je bilo naravnost orjaško delo. Dr. Korošec je s svojo spretnostjo in vztrajnostjo tudi to izpeljal. Upajmo, da za vedno.

Ko je dr. Korošec z dolgimi borbami vse one odstranil, ki so proti sporazumu, je bilo izvršiti drugo nalogo: zbrati vse tiste činitelje, ki se morajo sporazumeti, na tisto mesto, kjer se mora sporazum čimpreje izvršiti, to je v vladi. Kdo so ti činitelji? To so Slovenci, Hrvati in Srbi. In sicer od vsakega naroda večina, ker le ta more govoriti v imenu naroda.

Vlada, ki je za tako pregovarjanje sposobna, je tu. Toda ni še tistih, ki imajo pravico se v imenu naroda razgovarjati. To se pravi: Slovenci so že na mestu, ni pa še Hrvatov in Srbov.

Če pa so Hrvati sedaj sklenili, da gredo v vlado, se pravi to toliko kot: prišel je drugi pogodbjenik, ki se more in mora pogajati.

Zato je vlada ta sklep Hrvatov zelo iskreno pozdravila, prav tako ves slovenski in hrvatski narod.

Zato tudi Pribičevići in Pašičevci vse poskušajo, da bi vstop Hrvatov v vlado preprečili. Zakaj vstop Hrvatov v vlado pomeni: zopet ena znaga v boju za sporazum, zopet en poraz zločinskega in koruptnega centralizma. Pašičevci delajo na vse kriplice, da bi kralja pregovorili, da Radićevceve ne pusti v vlado, češ da so republikanci. Toda upamo, da te hujskarije ne bodo uspele, saj so drugod tudi republikanci v kraljevih vladah, pa tudi pri nas so že bili.

Če vstopijo v vlado Hrvatje, potem bi manjkali samo še Srbi, da se vsedejo vsi trije narodi k eni mizi in razpravljajo o sporazumu. Srbi so sicer v vladi, toda ti Srbi ne predstavljajo še srbskega naroda, ker nimajo večine Srbov za sabo.

Pot za pridobitev Srbov je sedaj dvojnna. Od radikalov prevzeti vse dobromisleče ter jih pritegniti v vlado. V tem oziru se v radikalni stranki v resnici vrši razkroj: na strani Jovanovića se zbira oni, ki imajo dobro voljo, na strani Pašića oni, ki imajo

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj)

d Za poškodovance po uimakh. Dosedaj je poljedelski minister razdelil 2 milijona dinarjev za poškodovance po vremenskih nezgodah. Razdelil bo še nadaljnjih 9 milijonov. Dalje je dalo isto ministrstvo 10 in pol milijona dinarjev za osnovanje vodnih zadrug, katerih namen bo očiščevati, izsuševati in popravljati poplavljeni in zasažena zemljišča.

d Povišek tobačnim delavcem in delavkam. Celo leto in še več se je zastoj borilo tobačno delavstvo za bori povešček pri plači 4 Din na dan. Sedanji finančni minister je ta povešček podpisal, pa so liberalni in radikalni višji gospodje v Belgradu zadržavali izplačilo. Na krepko posredovanje poslanca Gostinčarja se je vendarle enkrat zadeva premaknila z mrtve točke.

d Odložitev šolskega pouka za čas spravljanja poljskih pridelkov. Prosvetni minister dr. Korošec je odredil, da se sme ob času spravljanja poljskih pridelkov, ko otroke doma nujno potrebujejo, 7 dni prekiniti. Ta pouk se mora pozneje nadomestiti. Okrepati o času te ukinitve ima pravico okr. šolski svet.

d Vendarle enkrat! Kakor poročajo iz Belgrada, se bodo pričeli dne 22. t. m. v vseh poljskih kmetijskih tečajih. Predavalo se bo o umnem kmetijstvu, sadjarstvu, vinogradništvu in vrtnarstvu.

d Koledarček Kmetijske zveze kmalu izide. Ponujali vam bodo razne druge kmetijske koledarčke, — ki niso naši. Svoji k svojim!

d Orlovski koledarček je izšel. Je silno ličen, vezan v platno. Stane 10 Din. Vsi Orli in Orlice, sezite po svojem koledarčku!

d Varičevanje. Ministrstvo za izenačenje zakonov se je preselilo v prostore pravosodnega ministrstva. S tem je prihranjeno državi mesečno 10.000 Din.

d Varičevanje. V Belgiji so odpravili dvorne vlake in jih prodali na dražbi. Kraljeva družina se bo vozila v navadnih salonskih vozovih, ki se bodo priklopljali na običajne vlake.

Dinar se stalno boljša. Finančni minister dr. Spaho je izjavil, da se dinar zato tako dobro drži, ker imajo zunanje države zopet zaupanje v našo državo radi urejenih notranjepolitičnih razmer.

d Stare grehe popravljajo. — V naših skladiščih je zastala ogromna množina tobaka, ki se je že kvaril in je bila država

ki so proti sporazumu. Ta razkroj še ni dozorel in je treba čakati.

Druga pot bi bila volitve, pri kateri bi mogla Davidovičeva stranka dobiti na svojo stran večino Srbov.

Ali se bodo Srbi pritegnili k mizi sporazuma na prvi ali na drugi način, se še ne ve. Na noben način pa se dogovori med tremi ne morejo preje začeti, dokler tretjega zraven ni.

Mi pa vztrajamo. Zakaj velike smo že dosegli s svojo vztrajnostjo!

oškodovana za občutne vsote. Sedanji finančni minister je začel delati red in je prodal Češkoslovaški pol milijona kg tobaka.

d Minister Sušnik je bil pretekli teden v Ljubljani in v Ljutomeru, kjer si je ogledal gradnjo železnice Ormož—Ljutomer, ki bo prišla z novembrom v promet.

d Minister za socialno skrbstvo dr. Behmen se je mudil pretekli teden v Ljubljani.

d Slovenska zmaga v Mariboru. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile pretek. nedeljo v Mariboru, je dobil narodni blok 32 odbornikov, Nemci pa 4. Nemci so silno agitirali, češ da gre za to, da se pokaže nemški značaj Maribora. So pa dobili nekaj čez 900 glasov, Slovenci pa čez 2400. V novem odboru ima SLS 15 odbornikov, je najmočnejša stranka in bo župan iz njenih vrst.

d Novi bankovci po 100 in 5 Din pridejo začetkom oktobra v promet.

d Nobel moramo biti! G. Pašić — to je bilo v tistih časih, ko so po Sloveniji divjali divji orjunci, streljali ljudi, jim lomili in šravfali prste in ljudem za glavo tolkli ob cestni tlak — torej g. Pašić je v tistih časih naročil, da se zanj popravi železniški voz po najbolj nobel angleškem vzorcu — s salonom, jedilnico, pisarno, spalnico itd. Čisto po kraljevo in še bolj. Popravilo bi stalo 6 milijonov kron, seveda državnega denarja. To seveda je bilo v tistih časih, ko so orjunci z revolverjem v roki trdim slovenskim bučam dokazovali, da so g. Pašić najpožrtvovalnejši in najpametnejši državnik na tem božjem svetu.

d Zelo hudi so liberalni učiteljski kolovodje, ker je dr. Korošec imenoval v večini druge učitelje in nadzornike na razpisana mesta, kot so pa predlagali liberalci, ki so se ozirali samo na to, če je bil prosilec sokol ali orjunc. In tako so liberalni kandidati povprečni za 10 do 15 let mlajši kot tisti prosilci, ki jih je dr. Korošec imenoval. Gospodje so tako hudo napadli vlado, da je državni pravdnik Učiteljskega tovariša konfisciral. Splošno je pa tudi liberalno učiteljstvo razen ljubljanskih kolovodij zelo zadovoljno z novimi imenovanji.

d Potres so dne 15. t. m. ob devetih čutili v Boštanjju.

d Padanje komunistov. Po celi Evropi se kaže, da število komunistov silno pada. Dočim je po podatkih ruske komunistične vlade bilo v letu 1920 v Belgiji, Angliji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Češkoslovaški, Norveški in Švedski 1 milijon 43.000 komunistov, jih v istih državah našteje ruska vlada sedaj samo še 574 tisoč.

d Vzidanje spominske plošče. Na Rovih pri Kamniku se odkrijeta spominski ploščič, vzidani v pročelje župne cerkve sv. Katarine, na čast padlim (9) in pogrešanim (7) vojakom-domačinom v nedeljo dne 28. sept. ob 10. uri dopoldne. Govori bivši vojni kurat g. Fr. Bonač, Povabljeni

ste k slovesnosti vsi bližnji in daljni prijatelji in znanci umrlih vojnih tovarišev.

d **Marijine kongregacije** na srednjih šolah v Bosni so zopet dovoljene.

d **Orlovske odseke** opozarjamo na občni zbor podzveze, ki se bo vršil v nedeljo. Polovična vožnja je dovoljena. Ob devetih bo v kongregacijski kapeli v cerkvi sv. Jožefa sv. maša za udeležence. (Vhod pri levih zgornjih vratih.)

d **G. Gangl**, višji šolski nadzornik, starosta sokola, je odstavljen od svojega mesta.

d **Proti razbojnikom**. Orjuna, ki jo je organiziral dr. Žerjav zato, da bi s pretepi in umori ustrahovala slovensko ljudstvo in ga uklonila pod jarem korupcije in centralizma, še vedno hoče kazati svoje rozičke. V nedeljo je hotela iti izzivat v Zagorje, toda vlada je tem zločinskim elementom stopila na prste ter jim pohod na izzivanje v Zagorje prepovedala. Njenega predsednika, inž. Kranjca, ki je znan še iz študentovskih let kot največji pretepač, je sodnija zaprla.

d **G. Malasek**, strokovni učitelj na Grmu, je orjuncem. Kot tak je še avgusta meseca napadel v družbi z dvema orjuncema (zakaj orjunci v svoji strahopetnosti nastopajo vedno le če jih je več proti enemu) neko gospodično z zmerjanjem. Gospoda Malaseka bomo iskreno priporočili gospodu kmetijskemu ministru v primerno odlikovanje — o tem naj bo prepričan. Orjunske lopovščine mora biti konec!

d **Sokolska surovost**. Neka gospa se pritožuje v Slovencu nad ostudnim obnašanjem sokolov na vlaku, ko se je peljala prejšnjo nedeljo iz Škofljice v Ljubljano. Najprvo je prav ostudno kvantal, potem je pel himno hudiču in se norčeval iz pesmi v čast Materi božji in sv. Jožefu. Starši, pazite, da vaši otroci ne zaidejo v to brezno pohujšanja in propalosti.

d **Napol nagi sokolčki** so pri nedeljski naraščajniški prireditvi šentviškega sokola vpili in skakali okrog telovadišča (komaj 100 korakov od ceste), dočim so drugi ljudje šli k službi božji. Prireditelj je trajala do zgodnjega jutra...

d **Kaj bi ne bilo brez sokolov**. Ob priliki vzdave temeljnega kamna sokolskega doma v Medvodah se je neki sokol spozabil in trdil, da bi brez sokolov ne bilo — Jugoslavije. Ko bi povedal, da bi brez sokolov ne bilo toliko moralne in verske propalosti in toliko pijančevanja, bi veliko bolj zadel resnico.

d **Za smeh**. Sokol br. Ivo Berščak je govoril v Medvodah, da pride čas, ko bodo ponesli sokoli jugoslovansko trobojnico v Trst in jo zasadili na razvaline Narodnega doma. V resnici je pa veliko število primorskih sokolov prešlo k fašistom in sokolskega zleta v Zagrebu se je celo udeležil fašist s sokolsko izkaznico. V besedah so res ogromni ti tiči — sokoli.

d **Poroka**. Dne 9. t. m. je poročil g. kanonik Ivan Sušnik v farni cerkvi v Škofji Loki g. inženirja Primoža Simončiča in gdč. Ivanko Sušnikovo. — Želimo mnogo sreče.

d **Električni tok** ga je ubil. Iz Podbrezja nam poročajo. Dno 12. sept. t. l. je

usmrtil električni tok Franceta Beguša iz Ljubinja na Tolminskem, očeta 3 mladih otrok. Isti je popravil neko razpoko pri transformatorju v Podnartu; po nesreči se je dotaknil z roko žice in je takoj padel mrtev z lestve na tla.

d **Smrtna nesreča na ljubljanski ulici**. Pretekli teden sta na križišču dveh ljubljanskih ulic trčila skupaj tovorni avto in kolesar orožniški narednik Anton Čujec, star 33 let, oženjen, je v bolnici umrl.

d **Smrtno se je ponesrečil** v sredo 17. t. m. na postaji Zidanimost železničar g. Fran Tomazin. Zlomilo mu je hrbtenico. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico v Celju, kjer je v petek umrl.

d **Požar na Primskovem pri Kranju**. 18. septembra zvečer je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Jakoba Gorjanca v Primskovem pri Kranju. Pred kratkim ustanovljeno tamošnje gasilno društvo je takoj stopilo v rešilno akcijo. Na pomoč so prišli tudi gasilci iz Kranja. Ker je bil požar velik, so prihitali tudi gasilci iz Šenčurja, Nakla in Stražišča. Z velikim naporom se jim je posrečilo, da ni požar prešel tudi na hišo. Škoda znaša okoli 200.000 dinarjev. Poslopje ni bilo dovolj visoko zavarovano. Ljudje sumijo, da je kdo z zlobnim namenom zažgal.

d **Eksplozija lokomobile**. Te dni se je odigrala v Jagodini strašna nesreča. Vsled nepredvidnega ravnanja je eksplodiral parni kotel lokomobile posestnika Milorada Stajića. Lastniku je odneslo gornji del lobanje; nekega delavca je presekalo preko trebuha ter je umrl na potu v bolnico. Enega delavca je vrglo s toliko silo ob tla, da je bil pri priči mrtev. Strojnik je odletel 15 metrov daleč proč, vendar se mu ni zgodilo ničesar.

d **Usoda pijanca**. Kočijaž Luka Zdravkovič, znan nasilen pijanec v Belgradu, se je pred par dnevi zopet enkrat pošteno napil. Ko je prišel domov, je začel razbijati in pretepati družino. Poklicali so orožnika Mihajlovića, ki je hotel pijanca aretirati. Ta pa je navalil na orožnika in mu je hotel vzeti puško z grožnjo, da bo vse postrelil. Med ruvanjem se je sprožila puška in krogla je zadela nasilnega pijanca v trebuh. Mož je padel in je obležal na mestu mrtev.

d **Zalostna smrt pijanca**. Dimnikarski mojster Franjo Lojda v Daruvaju je bil svoj čas premožen človek. Pozneje se je udal pijači. Prodal je svoje posestvo, zapravil denar in se nato klatil kot postopač po Slavoniji. Te dni se je zelo pijan vrnil zopet v Daruvar in ker ni imel denarja, je prenočil v nekem kanalu. Vsled deževja je voda narasla in Lojda je utonil v kanalu. Zjutraj so ga perice našle mrtvega.

d **Smrtna obsodba pred ljubljansko poroto**. 33 letni Janez Kristan, po dom. Tomažin, delavec v Sp. Pirničah pri Medvodah, je meseca februarja izjavil od Marije Zevnik 35.000 kron, češ da ji bo preskrbel potni list za Ameriko, potem jo je pa izvabil v gozd, kjer jo je ustrelil in izropal. Revolver, ki ga mu je pokojna sama preje enkrat dala zato, da ji bo bolj gotovo preskrbel potni list, je skrnil na svojem domu, istotako oropane reči. Kristan je dejanje ves čas tajil, toda pričevanje je tako jasno

pokazalo njegovo krivdo, da ga je porota soglasno potrdila krivim in ga je sodišče obsodilo na smrt na vešala.

MED BRATI IN SESTRAMI.

† **Dominik Skitek**. 5. t. m. je umrl v Celovcu bogoslovec zadnjega letnika g. Dominik Skitek. Pokojni je bil rojen l. 1900. v Potočah pri Labudu kot sin sloven. kmetijskih starišev. Studiral je v šentpeterski gimnaziji, kjer je bil vedno med prvimi. Bil je izredno priden; pisal, risal in izpisoval je iz raznih zgodovinskih knjig snov za predavanja, časopise itd. Tik pred svojo smrtjo je dokončal zgodovino Krške škofije, za katero je tudi na kartonu narisal stanje meja v njenih različnih dobah. Koroški Slovenci pogrešajo slovenskih duhovnikov, zato jih je težko zadela smrt nadebudnega gospoda. N. p. v m.!

Sestanek slovenskega koroškega dijaštva v Zahomeu. Na poziv »Kluba sloven. koroških akademikov na Dunaju« se je letos prvič po plebiscitu zbralo koroško slovensko dijaštvo v Zahomeu na Zili k trodnevni zborovanju. V dneh od 22. do 24. avg. t. l. je pregledalo sloven. koroško srednje in visokošolsko dijaštvo skromne vrste, ugotovilo svojo moč in si začrtalo pot za bližnjo bodočnost. Sestanek so poleg dijakov posetili tudi mons. Podgorc, župnik Maierhofer, župnik Škrinar, župan Schupach in več drugih gostov iz cele Koroške. Uvodno predavanje »o avtoriteti in svobodi« je imel mons. Podgorc, ki je imel poleg tega tudi referat o narodnem gospodarstvu. Resno in stvarno se je na zborovanju razpravljalo tudi o narodnoobrambnem delu, o ljudski prostosti in o raznih drugih perečih potrebah naših ljudi na Koroškem. Kot najbolj nujne zadeve sta se ugotovili tile dve stvari: slovenski dijaški dom in lastna tiskarna. Lepo uspela zborovanja so dijaki zaključili s predstavo »Moravska svatba«, katero so prihitali pogledat Slovenci iz vseh delov Koroške.

Klub koroških slovenskih akademikov na Dunaju je predzadnjo nedeljo ponovil v Narodnem domu v Dobrli vasi igro »Moravska svatba«, katero je prvič uprizoril o priliki svojega zborovanja v Zahomeu na Zili.

Velikovec. 14. t. m. so Nemci z velikim pompom v Velikovecu odkrili spomenik v svetovni vojni in v koroških obrambnih bojih padlim Nemeem. Slovenci so ostali doma.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vprašanje: Pri letošnjem naboru sem bil potrjen na dijaški rok in bi rad vložil prošnjo za odložitev vojaške službe za štiri leta. Ali lahko vložim prošnjo tudi po 1. oktobru, ker nimam sedaj nobenih dokumentov pri roki M. R. A.

Odgovor: Prošnjo vložite tudi lahko po 1. oktobru; sicer bi pa lahko že ob priliki nabora predložili potrebne dokumente in bi bili že tedaj oproščeni.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš

Vprašanje: Letos sem bil potrjen na polni rok 18 mesecev. Oče je star 47 let. Imam štiri brate rojene 1908, 1917, 1919 in 1920. Ali imam pravico do skrajšanega roka? F. O. V.

Odgovor. V smislu člena 49, točka k zak. o ustroju vojske in mornarice imate kot prvenec pravico do skrajšanega roka, ker noben brat še ni 17 let star. Vložite prošnjo na poveljstvo vojnega okrožja. Prvošnji priložite rodbinski list, ki ga dobite pri župnem uradu.

Mladenci, ki so bili letos potrjeni k mornarici, naj ne vlagajo več prošnji, da bi bili letos vpoklicani, ker jih je za letos že dovolj tistih, ki so bili potrjeni v preteklem letu.

Vojaška teritorialna razdelitev države.

V vojaško-teritorialnem oziru se deli država na armijske oblasti, te pa na divizijske; divizijske oblasti se dele na vojaška okrožja (vojne okruge), ki se dele na vojaške srece. Prošnje v vojaških zadevah se vlagajo vedno pri pristojnem vojaškem okrožju, četudi so naslovljene na višje vojaške instance. Slovenija se deli na ljubljansko, celjsko in mariborsko vojaško okrožje, s sedežem v mestih, po katerih ima vojno okrožje svoje ime. Sedež divizijske oblasti je za Slovenijo v Ljubljani, sedež armijske oblasti pa je v Zagrebu.

Boj proti korupciji. Neki saljivec je naslikal gornjo sliko, ki kaže, kako sedanja vlada preganja korupcijo iz državne uprave. Ministrski predsednik Ljuba Davidovič s paragrafom v roki (kar pomeni zakon o pobijanju korupcije, ki bo v prihodnjem zasedanju predložen narodni skupščini) bije po debeli korupciji, ki vpije in kriči, kakor da bo sedaj cele Jugoslavije konec. Dr. Korošec istotako poleg, drži na hrbtu korobač paragrafa in zadovoljno opazuje batine, ki jih dobiva korupcija. Gospoda Pašič in Pribičević, ki sta pustila, da se je ta korupcija redila ob državni kasi s stotinami milijonov ljudskega denarja, sta se od samega strahu sesedla. Kako se je kradlo iz državne kase, se zopet razvidi iz obtožnice, ki jo predloži vlada narodni skupščini. V obtožnici proti ministru dr. Vel. Jančeviću obtožuje vlada tega ministra, da je oškodoval in ogoljufal državo za blizu štiri milijarde kron, t. j. 4 tisoč milijonov kron.

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

PO SVETU

Bolgarija. Predzadnjo nedeljo, 14. septembra je prišlo v bolgarskem gorskem mestecu Džumaj ob reki Strumi do hudih bojov med »makedonstvujušči« in sicer med federalisti in avtonomistično usmerjenimi pristaši macedonskega revolucionarnega gibanja. V boju je bilo na obeh straneh ubitih več voditeljev. Prvotno se je mislilo, da je bil v tem boju ubit tudi znani vrhovni voditelj »makedonstvujušči« Todor Aleksandrov. Toda, kakor se je pozneje pokazalo, je padel Todor Aleksandrov že več dni prej kot žrtev zasede, a so njegovo smrt prikrivali. Vodstvo »makedonstvujušči« (revolucionarne organizacije, ki se bori za popolno neodvisnost Macedonije) je sedaj prevzel Aleksander Protegorov. Istočasno kot v Džumaji je prišlo tudi v Sofiji in v drugih krajih do pokolja, katerega so se udeležili tudi komunisti in zemljoradniki. Načrt za poboj je bil dobro pripravljen in sicer na Dunaju. Kakor poročajo časopisi sta ga napravila ruski boljševiški zastopnik Čerkeski in pa urednik »Balkanske federacije« Harlakov. Bolgarska vlada je proglasila nad vso državo obredno stanje, toda miru še vedno ni, narod in država pa trpita vsled tega ogromno škodo.

Italija. 12. septembra se je zgodil v Rimu nov politični umor. Ni še pozabljen Matteottijev umor, čigar tajna še vedno ni odkrita, ko že zopet poročajo časopisi o umoru fašistovskega poslanca Armando Casalinija, očeta 5 nedoraslih otrok. Morilec Corvi je brez kesanja izjavil, da ga je ustrelil iz maščevanja, ker so fašisti na barbarski način umorili socialističnega voditelja poslanca Matteottija. Umorjeni Casalini je bil sprva goreč republikanec, ki se je pa v začetku fašističnega gibanja pridružil fašistom. Zelo veliko se je bavil z organizatoričnim delom. Bil je tajnik »nacionalnih kooperativov« (konzumov). Zaradi natančnega poznanja vsega sindikalnega gibanja je bil Casalini eden tistih redkih mož, na katerih sloni ves fašistični sindikalni pokret. Fašisti so zaenkrat ohranili mirno kri, toda politične strasti so zelo razpaljene in težko, da bi jih fašisti premagali.

Andrej Hlinka, slovaški narodni voditelj bo praznoval v nedeljo, dne 28. septembra 60 letnico svojega rojstva. Vsa Slovaška se pripravlja, da proslavi ta dan kolikor mogoče slovesno.

In to roparsko bando, ki je prizadejala mnogo več škode kot razbojniški kačaki v južni Srbiji, zagovarjajo in branijo Domovina, Slovenski narod in Jutro. Za lažje ropanje pa so ustanovili oboženo tolpo Orjuncev, ki je z umori in pretepi in mučenji hotela ustrahovati ljudi, da niso smeli niti ene ziniti proti tem roparjem ljudskega denarja. Škoda, ki jo je napravila liberalna in radikalna korupcija v državi, gre na milijarde kron.

POLITIČNI ZAPISKI

p Ljudski tabor na Homeu se je izvršil v nedeljo ob veliki udeležbi. Govorili so Bore, poslanec Strein in urednik Smodej. Ljudstvo je navdušeno odobravalo politiko SLS in izreklo zaupnico Jugoslovanskemu plubu.

p Radić pri kralju! Hrvatski listi pišejo, da se je Radić odpeljal h kralju v Belje.

p Minister za agrarno reformo prof. Vesenjajk je zopet prevzel svoje mesto.

p Kako se borijo zoper vlado. V južni Srbiji je največ nemirov in nereda v naši državi in to zaradi slabega in zločinskega uradništva, ki tare in izmoggava tamošnje prebivalstvo. To uradništvo je nastavila še prejšnja vlada. S pomočjo tega uradništva se radikali tudi borijo proti sedanji vladi. Te dni so dali po kačakih ujeti okrajnega glavarja v Djakovcih. Kačaki zahtevajo od vlade 300.000 Din v bankovcih in 500 Din v zlatu odkupnine, ki naj se položi v pisarni rakeške občine. Seveda vlada »kačakom« ne bo odgovorila z denarjem, temveč z ječo.

p Mihajlo Ranković zopet strelja. V radikalni stranki je zopet začelo hudo vreti. Morda se tudi to pot posreči g. Pašiču pomiriti duhove. V »Smotri«, ki jo je svoj čas ustanovil radikalni poslanec Ranković, se je zopet začelo hudo grmenje zoper komptne radikalske voditelje. »Šodoma in Gomora« je naslov članka, ki ga je spisal Ranković zoper svoje voditelje. Razkril je strašno korupcijo, ki so jo uganjali nekateri visoki radikalski gospodje in radi katere je neki udeleženec rekel, da se bo moral ustreliti, če pride stvar na dan. Zdi se nam, da je brezumno grdobj, ki so jih uganjali ljubljenci prejšnje vlade, tako globoko in smrdljivo, da ne bo nikdar mogoče seči do dna. In to zagovarja brezverska Domovina, sokolsko Jutro in protislovenski Slovenski narod!

p Izpreobrnjena Domovina. »Domovina« zahteva znižanje davkov, odpravo draginje, vrnitev naših fantov iz Macedonije. Bravo! Vendar enkrat to zahteva, kar mi že 6 let gonimo. To bodo naši poslanci tudi dosegli, kakor hitro bo ogromni gnoj, ki so ga nakidali iz prejšnje vlade v državno upravo, izkidan. Potem bo pa treba iti na liberalni centralizem, ki drži naše fante v Macedoniji, dela draginjo in krađe davke. Sporazumu se vedno bolj bližamo in kadar bo večina Srbov zato, bo centralizem padel. In ta čas, kakor vse kaže, hvala Bogu ni več tako daleč, kakor smo od zabetka mislili.

p Eno leto ne bi bilo treba nobenih davkov plačati, če bi liberalni in radikalni visoki tatovi in goljufi vrnili vse milijarde, ki so jih ukradli iz državne kase, ki so jih gospodje pred padcem do zadnjega izpraznili.

p Mažarska stranka, ki jo je prejšnja vlada zato razpustila, ker ni hotela kloniti Pribičevićevim nasiljem, je zopet začela delovati.

NAZNANILA

n V nedeljo dne 23. septembra t. l. ima Okrajna kmetijska zveza za Kamniški politični okraj izvanredni občni zbor v Domžalah, v dvorani društvenega doma ob 3. popoldne. Podružnica kmetijskih zvez opozarjamo, da se občnega zbora udeležijo v čim večjem številu. — Odbor.

n Sodražica. V nedeljo, 23. septembra ob 3. popoldne priredi tukajšnji Orel predstavo »Veriga«, ljudsko igro v treh dejanjih. Med pavzami godbene točke. Vabimo k udeležbi!

n Šmarina pod Šmarno goro. Tukajšnje KSID priredi v nedeljo, dne 23. t. m. ob treh popoldne igro »Domc. Vabimo vse k občni udeležbi. Odbor.

n Krekova gospodinjina šola. Živimo brez dvoma v času, ko je treba izkoristiti vsako, čeprav še tako dozdnevno nepotrebno znanje. Še nikdar ni stavljal čas vsakemu posebezniku toliko nalog, kakor ravno sedaj, v dobi tehničnega napredka, socialne diferenciacije in gospodarskih depresij. Kar pa velja na eni strani za moža in njegovo eksistenčno borbo, to velja danes tudi za ženo. Čimbolj se namreč življenje mehanizira in oddaljuje od nekdanje idile, poganjajoč se v brzini napredka, tem ranejšje je poslanstvo žene v domačiji, domačnosti in rodbini sploh. Temu primerna mora biti ženska izobrazba. Mnogi zakoni so nesrečni, ker mlade žene ne umejo ustvariti svojim rodbinam onega prijetnega zatišja, kamor bi se zatekali njeni člani, ko se izvijajo utrudljivemu delu in skrbi. Ena izmed prvih dobrih lastnosti gospodinjice je brez dvoma znanje kuharstva.

n V Ljubljani obstoja dr. Krekova kuharsko-gospodinjina šola pri uršulinkah, katere začne zopet letos 24. septembra z rednim poukom. Sprejemajo se v to šolo redne učenke, katere stanujejo v zavodu in imajo tam tudi vso oskrbo za mesečnih 1000 Din. Vnanje gojenke pa plačujejo mesečno 600 Din, ker morajo radi kuharskega pouka obredovati v zavodu. Pouk na Krekovi kuharsko-gospodinjinski šoli je teoretičen in praktičen. Poučujejo se vsi predmeti, ki so potrebni za skrbno gospodinjico, vzgojslovje, zdravstvoslovje, pomoč v nezgodah, živiloslovje, o vrtnarstvu, sadjarstvu itd. Redne učenke, ki so vse leto poselele šolo, dobe koncem leta izpričevalo, s katerim lahko vstopijo na učiteljska za kuharsko-gospodinjinske šole, ker ima zavod pravico javnosti. Natančnejši pogoji za sprejem in druga določila glede vplačevanja šolnine, vpisnine itd. so razvidni iz prospekta, ki se dobiva pri vodstvu šole pri uršulinkah v Ljubljani. Letos se prične redni pouk 24. septembra ob 7. uri zjutraj s sv. mašo; notranje učenke morajo biti na zavodu že 23. septembra zvečer.

n Našla se je 8. septembra srednja vsota denarja. Dobi se pri g. A. Teran, Ziganova 5, pošta Tržič.

n Hitimo k Mali Cvetki! 30. septembra je smrti in godovni dan blažene Male Cvetke, Terezije Deteta Jezusa. Proslavljati ga bomo s posebno slovesnostjo v Karmelski cerkvi na Selu. Zjutraj ob 5. bo prva tiha sv. maša in nato več tihih sv. maš. Popolne ob pol 4. bo pridiga in pete litanije. Blaženka pripravila obilico svojih rož, da nam ža netrosi. Pridite vsi, ki jo častite, pridite zaupno, saj je rekla: »Moja nebeška blaženost bo deliti zemljanom dobroto.«

BOHINJSKA BISTRICA. (Orlovka prireditelj.)

V nedeljo 28. t. m. bomo imeli pri nas veliko slovesnost. Po depoldanski službi boji bo g. kanonik Ivan Sušnik blagoslovil naš novi društveni dom. Po blagoslovu bo govoril o pomenu krščanske prave svete g. župnik Martič, naš domačin. Popoldne po krščanskem nauku bomo v novem domu videli prikrat Orlovske prireditelj s zanimivim in veselim sporedom, ki ga otvori pozdravni govor ustanovitelja in večletnega odskovega predsednika brata Rozmana in zaključni vesela burka enodejanka »Vse našec. Vmes pa bodo »Orlic pokazali, kaj znajo.

I. Amerika

se imenuje fina rujava kofenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

SIROM · DOMOVINE

KRIŽE NA GORENJSKEM. (Gasilnim društvom v album.)

Gasilska veselica in Pristavi je povod velikega razburjanja. Vsega tega razburjanja bi ne bilo, ako bi se bilo gasilnemu društvu v Križah dovolilo prekoračenje političske ure in ples. Oboje je pristojna oblast prepovedala, kar mora odobravati vsak pameten človek, ki ve, kako se na takih veselicah pijačjuje in npravno kvari naš narod. Vsak pameten človek pa mora tudi obsojati, da gasilska društva pod plaščem dobrodelnosti prirejajo take do jutra trajajoče veselice, na katerih se pijačjuje in zlasti mladina zapeljuje k neuravnosti. Čas je že, da se tudi gasilska društva vdranijo in ne zlorabljajo svojega človekoljubnega namena v kvar stroga in prav je, da se enkrat brez strahu pove in zakliče gasilski zvez: Npravi reč pri svojih društvih! Vedno pogostejše se čujejo od vseh strani pritožbe zoper to, da se na gasilskih veselicah pijačjuje in kvari mladina. —

Osebnih napadi v »Domoljub«, ki je poročal o gasilski veselici v Pristavi, bi naj bili izostali. V kakšnih rokah je zdaj gasilno društvo v Križah, še iz tega lahko vsak sklepa, če povemo, da se je na gasilski veselici plesalo in pijačjevalo na žegnanje župne cerkve prav do drugega jutra naključ in nalašč zato, ker je bilo za od oblasti prepovedano, kakor je povedal odličan odbornik gasilnega društva. Nekdo se je tudi izrazil, da brez plesa sploh ne more biti prave prave veselice. Čedni nazori, kajne! Dokler je gasilno društvo v takih rokah, mu ne more zapati nihče, ki se zaveda vzvišenega namena gasilskih društev.

ST. RUPERT NA DOLENJSKEM. (Občinsko volitve.)

Dne 16. t. m. je bila pri nas sv. birna. Z velikim veseljem in navdušenjem je vsa fara pozdravila v svoji sredi sviloasega nadpastirja, ki je vsem prihljubljen, ker je take ves naš. Bog daj, da bi bili vsi, ki je nanje roke položil, res pravi Kristusovi junaki. — V nedeljo, 12. oktobra bodo pri nas občinske volitve. Prve so bile radi netočnih podpisov na kandidatnih listih rasveljavljene. Zdaj pa je vse v redu, liste so že potrjene in sicer kot prvi dve: lista SLS in lista samostojnežev. Naša lista je to pot prva in bo tudi naša skrinjica prva. 12. oktober bo za našo občino velik in pomemben dan. Brez krega in prepira se bomo spoprijeli, a šlo bo zares. Za smago se ne bojimo, a smaga mora biti velika. Vsak bo moral voliti po svojem najboljšem prepričanju brez malenkostnih osebnih obzirov. In občani, ki pozna pošteno delo naših vrlih sedanjih odbornikov iz vrst Slovenske Ljudske Stranke, menda ni treba šole dokazati, kdo tudi vnaprej zasluži njegovo zaupanje. Slovenec pa, ki slovensko čuti, tudi ni treba šole pripovedovati, katere stranka res iskreno in dejanske skrbi za ljudske koristi. Vsi vemo, da je to edino Slovenska Ljudska Stranka, ki je s svoje neustrašne borbe za pravico pod vodstvom našega dr. Korošca strmoglavila vlado krivice in nasilja in zdaj sama po štirih ministrih v vladi dela za ozdravljenje in izboljšanje težkih državnih razmer. Sentraperčani! 12. oktobra bomo morali voliti vsi liste SLS, ki bi imela prvo skrinjico. Le na naša bomo podprli delo naših ministrov in poslanec, le na ta način bomo izrešili občino v roke vrlih, katoliškim močem, ki bodo za njen gospodarski in verski blagor vse žrtvovali.

VINICA OB KOLPL. (Pritožba zoper obč. volitve.)

Zoper izid občinskih volitev je vložen rekurs. Ker ni ne liberalcem ne republikancem prav, da je smagala slovenska ljudska stranka. Ali ni smešno to-le: Republikanski odborniki, posebno nekateri, so komaj čakali, da pridejo v odbor; sedaj pa, ko bi lahko prišli, nečejo, ampak se se satekli k nekemu liberalnemu gospodu, da jim pomaga sestaviti pritožbo! Rekurs seveda ne bo nič pomagal, ker ima laž kratke noge, in kar so napisali proti

slovenski ljudski stranki, je laž. Saj se bo videlo, ko bo treba iti k zaslišanju. Péro in Cimerman pa sta zdaj največja prijatelja.

BOROVNICA.

(Volitev župana.)

V četrtek smo imeli županske volitve. Izvoljen je bil stari župan Gasper Strigelj iz Dola, zaveden naš pristaš. Tudi med svetovalci je večina naših. Novemu odboru želimo obilo uspehov v slovesnem delu za koristi občine.

SV. JOŠT NAD VRHNIKOM.

(Odgovor dopisniku v Kmetijskem listu.)

Kar se tiče preklincev v Domoljubu in Kmetijskem listu, mi nismo prav nič prisadeti, ker dotični ni bil nikakor naš agitator. Sicer pa on prav gotovo tudi ni govoril tega v svrhu kake agitacije, temveč le zato, ker ga je imel par glasov nad mero. Zato mi ne moremo biti odgovorni za njegovo izjavo. Samostojni pisec trdi, da smo s vsemi možnimi obljubami silili občane, da volijo s nami. To je debela samostojna laž, enaka oni, s katero ste povsod trdili, da bomo na občinske stroške zidali društveni dom. — Samostojni pisec ve povedati, da imamo poleg par »kakovostnih« klerikalne zagrisenosti tudi nekaj »kakovostnih« častilopnosti. Samostojni prvrki najbrže sodijo drugo po sebi. Samostojni poročevalci nam grozi, da bo napravil vesoljne letne na naš račun. Mi se letne ne bojimo. Le pasimo, od koga bo tekla bolj umazana veda.

IZ SMIRLSKE PARR.

(Kaznovana obrekljivost.)

Marija Bon, žena pristaša samostojne stranke iz Gotne vasi, je trosila po Stranski vasi o članici Marijine družbe Ani Klevičarjevi lamišljene in neosnovane govorice. Le-ta je prišla za jezik, da je morala podati izjavo, da se vse obdolžitve bres podlage in povrni pravne stroške. V bodoče bo gotovo premislila trostiti obrekljive govorice.

KRIŽE PRI TRŽIČU.

(Politika v gasilskem društvu.)

V zadnjem Domoljubu št. 23 je izšel dopis iz Križa, za katerega dolže mene, da sem ga jaz pisal, zato je prosim uredništvo, da naj se o tem izjavim. Konstatiram pa sledeče, pa le s ozirom na sumničenje, kar je resnica in sicer: 1. Res je, da gasilsko društvo igra v političnih vodah in ne obstoji take, kakor smo ga ustanovili. Posebno sem še jaz sam, kot sklicatelj povdarjal solidarnost pri tem društvu: vsi za enega, eden za vse. — 2. Kot sklicatelj-ustanovitelj požarne brambe sem bil na ustanovnem občnem sboru predlagan in izvoljen za odbornika. Podpiral sem društvo tudi finančno. Nevedoč, kdaj sem bil pahnjen iz odbora, vprašam: zakaj? Ali zato, ker sem društvo ustanovil, ali zato, ker sem pristaš SLS. — 3. Poleg mene je bil še v odboru kot blagajničar moj prijatelj g. J. Poljanec, ta je bil primeran odstopiti valed brezimnih grozečih pisem. Vprašam: zakaj? Zato, ker je pristaš SLS. — 4. Vprašam: kdo je prišel mesto njega? Vprašam: zakaj se niso vabili k sestankom kot člani gasilnega društva tudi pristaši SLS? — 5. Vprašam: kdo je dal Orinovemu fantu naročilo, da kdor ne da za dobitke, mu v slučaju nesreče ne bodo gasili? — 6. Vprašam: koga je g. župnik ušalil, ko je poslal pismo s milo prošnjo naželniku g. Pičulinu, da naj nikar ne traja veselica s plesom celo noč do ranega jutra? Ali je g. Pičulin imel povod g. župnika razupiti po vseh gostilnah s njegovim pismom tako da je tisto pismo rajšale povsod okrog. G. župnik pa še odgovora ni dobil. — 7. Vprašam: po katerih pravilih je izvoljen sedanji odbor gasilnega društva? Kdaj je bil razglašen dan in čas? — 8. Pribiti moram s ozirom na sumničenje in obrekovanje moje osebe glede dopisa v zadnji številki. Ne pustim si reči ne od g. Pičulina kakor tudi ne od njegovega frizerja, da delam jaz politika v društvu. Kje in kako, ko nisem bil klican in prisoten pri zadnjih sejah in sestankih. Kde je torej začel? Ne izvirja li iz naželstva? Kde je začel pretežirati nekatero člane gasilnega društva, ki niso bili pristaši SLS? Zatorej zahtevam v imenu vseh (Dalje glej na naslednji strani spodaj)

GOSPODAR

Krajevni sadni ogledi in razstave.

Koncem septembra, zlasti pa v dobi od začetka do 20. oktobra t. l. bodo priredile nekatere podružnice »Sadjarskega in vrtnarskega društva« po raznih krajih Slovenije krajevne sadne ogledne in razstave. Do sedaj je priglašnih že deset takih prirediteljev.

Kdor se količkaj zaveda, kako smo zastali na polju umnega in dobičkanosnega sadjarstva, zlasti še, kar se tiče poznavanja sadnih sort, bo z veseljem pozdravljaj take prireditve in bo po svojih močeh pripomogel, da se izvrše z uspehom, ki ne bo samo v čast, ampak tudi v korist dotičnega okoliša, za katerega se je razstava priredila.

Vsak tak krajevni ogled ali razstava ima predvsem poučni značaj. Tu ima vsakdo priliko, da spozna s pravim imenom vsaj najvažnejše sorte, ki jih goji v svojem sadovnjaku in morebiti še katere druge, ki se nahajajo v dotičnem kraju in so važne za sadno kupčijo ali za domačo uporabo. To je silno potrebno za vsakega sadjarja, zlasti pa za tistega, ki goji namizno sadje za kupčijo. Kdor se za to ne briga, tava v temi in pri njem ne more biti govora o kakem napredku. Pridelovalec mora vendar vedeti kaj ima za prodaj, ker se cene namiznega sadja ravnaajo predvsem po sortah.

Na vsaki še tako skromni sadni razstavi ali sadnemu ogledu se vrše predavanja, ki so še posebno zato važna, ker so prirojena prav za razmere dotičnega kraja in okoliša, kjer se je priredila razstava. Iz teh predavanj bo posebno posneti katere sorte so za dotični kraj posebno priporočene in katere niso vredne, da bi se še nadalje gojile. Poznavanje glavnih sadnih sort (zlasti jabolk) in pa krajevni sadni izbor je jako velikega in odločilnega pomena, da bi moral biti o tem popolnoma na jasnem vsak sadjar. V meso in kri bi mu moralo priti prepričanje, da je od pravilne izbire sadnih sort zavisen ves uspeh v sadjarstvu. Trikrat toliko bi bil vreden naš sadni pridelek, ko bi namesto neštetihih slabih sort rastle povsod dobre preizkušene sorte. In kje laže izvemo, kako se ta ali ona sorta imenuje in katere sorte so priporočene, nego baš na kakih razstavah, kjer se na lastne oči prepričamo o vrlinah te ali one sorte in kjer se nam povedo izkušnje drugih.

Toda zanimati se je treba, in sicer živo zanimati na dva načina. Najprej naj se vsakdo, ki ima primerno sadje, de-

prisadetih članov, da se uvede red in pravičnost, da ne bo treba rok si umivati v led prejšnjega dopisa. — Ježe Sitar, bivši odbornik gasilnega društva. — (Opomba uredništva: Potrjujemo, da dopis v prejšnji številki Domoljuba ni pisal niti ga nam poslal g. Sitar. Glede napisov na slavolikih se nam poroča, da sta bila dva napisa »Zdravica« in napisa pa »Na pomoč!«)

jansko udeleži razstave tako, da razstavi, kar misli, da je vredno pokazati tudi drugim. Če pa misli, da njegov pridelek ni za razstavo, naj si pa vsaj temeljito ogleda, kar so razstavili drugi. Zal pa, da jih je tako malo, ki bi se res zanimali, kakor bi bilo potrebno. Tistih, ki bi bili pouka najbolj potrebni, še blizu ni. Če pa že pridejo, površno pogledajo po mizah, gredo sem in tja, malo pomodrujejo, pa je opravljeno. Za take obiskovalce nima razstava nikake koristi.

Sadni ogled ali razstava ima pomen le za tistega, ki s svinčnikom ali bilježnico v rokah na drobno in premišljeno motri razstavljeno sadje in si zapisuje zlasti imena tistih sort, ki jih goji sam in jih sicer na videz pozna, toda jim ne ve pravega imena. Pa še marsikaj drugega važnega si je treba zapisati, kar vidi in sliši na razstavi. Pri takih prireditvah je vedno kdo, ki daje obiskovalcem pojasnila. Po napredku hrepeneč sadjar bo tudi na to stran izrabil lepo priliko. Vse, kar mu ni jasno, bo izprašal in si zabilježil, kar je izvedel. Preskrbljeno je ob takih prilikah tudi za strokovna predavanja, ki jih je pa treba poslušati, marsikaj vprašati in se porazgovoriti s predavateljem. Le na tak način se izkoristi prirediteljev na vse strani, in le tako doseže svoj pravi namen.

Sadni ogledi in razstave imajo pa še drug praktičen namen. Pokazati hočemo sadnim trgovcem, kaj smo pridelali, kaj in v kakšni kakovosti imamo na prodaj. Take prireditve bodo imele ponekod značaj sadnega semnja. To je pri nas nekaj novega, a jako pametnega, ako bi se sadjarji le hoteli zanimati in dejansko sodelovati. Na sadni semenj se bo sprejemalo samo lepo razbrano (sortirano) namizno sadje, vloženo v primernih zabojih. Vsak tak vzorec bo imel naslov lastnika, ime dotične sorte in pa označbo glede množine sadja, ki se ponuja na prodaj. Tu bodo imeli priliko pridelovalci sadja in kupci, da sklepajo kupčije brez prekupecev in mešetarjev.

Sladkor za zboljšanje mošta

V zadnjem času se je po časopisih izražala želja, naj bi ministrstvo za kmetijstvo oziroma ono za finance dalo vinogradnikom na razpolaganje več vagonov sladkorja prostega trošarine za zboljšanje letošnjega vinskega mošta. Od merodajne strani so se storili pri vladi potrebni koraki, da bi se dosegla ta ugodnost za vinogradnike. Toda dosedaj ni nikake gotovosti, ali pravzaprav je le malo verjetnosti, da bo uspela prošnja za oprostitev vinogradnikom namenjenega sladkorja od trošarine, valed tega naj se nikdo ne zanašaj na to ugodnost, ampak če hoče zboljšati svoj mošt, naj si priskrbi sladkor po ceni, pa kateri ga dandanes ponujajo razne sladkorne tovarne.

Koncem avgusta je bila cena kristalnemu sladkorju (sipa) 20 Din za kg, danes pa ga sladkorne tovarne postavijo že na vsako postajo Slovenije, seveda v celih vagonih, po Din 14.25 za kg. Padeč cene znaša torej že Din 5.75, torej več nego bi znašala pred enim mesecem oprostitev trošarine, ki je določena na 5 Din. Tako nizka cena temu blagu je nastala vsled tega, ker se razne tvornice sladkorja niso mogle zjediniti glede skupne določitve cen in vsled tega so si začele konkurirati ena drugi. Ker pa pri tej konkurenci trpijo škodo vse, je verjetno, da se bodo, morda celo kmalu, med seboj poravnale in tedaj bo cena sladkorju zopet znatno poskočila.

Vinogradnikom je torej nujno svetovati, da se združijo in potom kmetijskih zadrug, podružnic ali društev naročijo po cele vagone sladkorja skupno, ki je po ceni in jim bo prišel prav ne samo za oslajanje mošta ampak tudi za domačo porabo. — Glavni pogoj za dobro vino je pa ta, da pustite grozdje na trti tako dolgo, dokler to dopušča lepo solčno jesensko vreme.

Zatiranje njivskega osata.

Njivski osat je izmed najnadležnejših in najškodljivejših njivskih plevelov, ki ima močne korenike, ki nastavlja vedno nove popke, razen tega pa zarodi tudi veliko množino semen. Njemu najbolj ugajajo globoka, ilovnata, torej najrodovitnejša polja. Kjer se razpase ta plevel, tam je pridelek slab; uničiti tega škodljivca pa je iz zgoraj navedenih vzrokov težko in večkrat treba mnogoletnega truda in smotrenega postopanja, predno ga očistimo iz njiv. Dobre sredstvo za pokončevanje osata je sejanje lucerne, ki ga tekom večletne in goste rašče zaduši, oziroma se z večkratno košnjo zatire. Porezanje osata prezgodaj pa navadno ne koristi mnogo, ker poženejo korenike nove poganjke, ki napravijo še v tistem letu seme. Eno glavnih pogojev pri zatiranju tega škodljivca je pa to, da mu ne pustimo toliko časa, da bi napravil seme. Tudi po žetvi po strnišču je še vedno čas, da se rešimo tega plevela, in sicer z najcenejšimi delavnimi silami: to so prašiči. Kjer je namreč to sploh mogoče, se naj na strnišče, kjer je veliko osata, naženo prašiči, ki zelo radi žro korenine osata. Ti bodo sicer njivo grdo razruvali, toda očistili jo bodo tudi tega škodljivca plevela, pa tudi marsikaterega črva in hrošča, ki so nam na njivi nedobrodošli. Pa tudi za prašiče same je zdravo in koristno, če si lahko poljubno poiščejo krmo, ki jim najbolj prija, ter se gibljejo v svežem zraku.

Gospodarska obvestila.

CENE.

g Tržišče mleka. Vsled obilne jesenske paše še vedno raste množina mleka, ki prihaja na trg, vsled česar cene padajo. Nepastirizirano mleko se prodaja na drob-

Dobro in poceni

se kupuje v manufaktorni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

no po Din 2.50 do 3. Po mlekarah pa paskrizirano po Din 3.25 do 3.50. Nagel porast dinarja resno ogroža naš mlečni izvoz, ki presega 30.000 litrov dnevno. Pri današnjem stanju avstrijske krone izvažajo mlekarne že pod nabavno ceno.

g Sladkorni trg. Po proračunu ministrstva za trgovino in obrt bo letošnja produkcija sladkorja v Jugoslaviji znašala 120 tisoč ton, vsled česar bo krita vsa domača potreba, razven tega bo pa ostalo še okrog 3000 vagonov za izvoz. Ta ugodna letina kakor tudi oster konkurenčni boj med tvornicami sladkorja je povzročil, da so cene temu blagu v zadnjem času padle od 20 Din na 15 Din in še nižje za kg. Bati se pa je, da bodo sladkorne tvornice sklenile kartel ter ponovno diktirale visoke cene za svoje blago, četudi ni opravično, ker bo letos blaga več kot dovolj po celem svetu.

g Trg s žitom. Na žitnem trgu se je vseh porasta dinarja kupčija popolnoma ustavila, tendenca je mlačna, vse pričakuje nadaljnih znižanj cen. Kupčij je malo in cene se drže na isti višini.

g Ljubljanska blagovna borza. Pšenica domača fco Ljubljana Din 365, pšenica bačka fco bačka postaja Din 345, kuruza bačka fco bačka postaja Din 285, kuruza umetno sušena fco slov. postaja Din 290, oves bački fco bačka postaja Din 260, suhe gobe fco Ljubljana Din 48—56, laneno seme fco Ljubljana Din 880, krompir fco nakladalna postaja Slovenije Din 115. Fižol ribničan fco Ljubljana Din 635, prepeličar Din 550, mandalon Din 400; seno Din 75.

g Les. Štakete od 1.40 m dolž. tek. meter fco nakladalna postaja Din 50, deske 6 mm fco meja 1390, 9 mm Din 1125, trami monte Din 410, remeljni polovičarji 85 do 70 Din, I. II. III. fco meja Din 698, oglje I a vilano fco meja Din 125, drva bukova fco nakladalna postaja Din 25 do 26.

Izvozna trgovina lesa se trenutno nahaja pod močnim vplivom negotovih valutnih razmer. Večjih zaključkov v tujih valutah ni zaznamovati, ker na eni strani ne kaže izvoznikarjem sedaj sklepati kupčije, kupcem pa tudi ne, ker je dinar dandanes precej visok. Treba bo čakati, da se dinar ustali na gotovi višini in s tem nastopi padec cen tudi pri nas, potem šele bo zopet mogoč izvoz.

ZIVINA.

g Cene živine, telet in prašičev v Ljubljani. Za kg žive teže voli prvovrstni 13.25 do 14 Din, voli rejeni Din 12.50 do 13, voli za vprego Din 12 do 13, biki rejeni težki Din 12.50 do 13, biki lažji Din 10.50 do 12, hrvaški bušaki boljši Din 9.50 do

10, hrvaški bušaki navadni Din 8.25 do 9.50, krave rejene Din 8.50 do 9.50, krave klobasarice Din 7.25 do 8, telice Din 8.50 do 9; teleta težja rejena Din 18.50 do 19, teleta lažja Din 17 do 18; prašiči debeli Din 18 do 18.75, prašiči peršutarji Din 17 do 18, prašiči zaklani Din 23.50 do 24, plemenski prasci za komad 7 do 12 tedenski Din 160 do 275.

Današnji semenj je bil srednje obiskan. Volov je bilo malo in tudi druge domače živine malo. Največ je bilo hrvaških oziroma bosanskih bušakov. Kupčija se je vršila v znamenju padanja cen. V pričetku trgovanja so se kupci držali prejšnjih cen, ki pa so proti poldnevu precej popustile, tako, da je bilo mogoče kupiti za zgoraj navedene cene. Cena volov je padla za cel Din pri kg, istotako je padla znatno cena teletom in prašičem in se kupci zelo branijo plačati zgoraj navedene cene. Ker se vsled dviga ni kupovalo ničesar za izvoz, se je resno bati, da bodo ceno še bolj padle, če bomo hoteli izvažati.

g Živinski sejmi v Mariboru. Ker ni več nevarnosti zaradi slinovke in parkljeve, se bodo živinski sejmi v Mariboru v naprej vršili zopet vsak drugi in četrti torek v mesecu, svinjski sejmi pa vsak petek. Prvi živinski sejem bo 23. t. m.

IZVOZ.

g Carinjenje konj in kobil pri izvozu. Finančni minister je izdal naredbo, da morajo carinarne pri carinjenju konj pri izvozu smatrati živinske potne liste kot uradne dokumente pri določanju starosti. Če pa nastanejo dvomi o točnosti podatkov o starosti v živinskem potnem listu, se bodo carinarne obrnile na obmejnega veterinarja in zahteval, da s pregledom določi starost živali.

g Izvoz vina iz Jugoslavije je znašal 1. 1920. 20.446 hl v vredn. 6,932.830 Din, 1. 1921. 19.112 hl v vredn. 5,595.773 Din, 1. 1922. 85.267 hl v vredn. 34,310.181 Din, 1. 1923. 25.978 hl v vredn. 14,671.765 Din. Posebno velika je razlika v izvozu med zadnjima dvema letoma. Te podatke je navedel načelnik Stojković na anketi kmetijskega ministrstva o vinski krizi.

g Izvoz preko Rakeka v juliju t. l. V mesecu juliju t. l. se je izvozilo iz naše države preko Rakeka v Italijo: 2163 konj, 9130 goved (495 bikov, 1607 krav, 2321 telet in 4707 volov), 49 koz in 84.114 komadov perutnine (gosi, kokoši, purani) ter 20 vagonov svežih jaje.

RAZNO.

g Točenje sadnega mošta. Po odloku generalne direkcije posrednih davkov z

dne 15. julija 1924, št. 32.627, se sadni mošt ne more smatrati za alkoholno pijačo, vsled česar se za točenje sadnega mošta ne pobirajo takse po tarifnih postavkah 61., 62., 63., 64., 65., 66. in 67. taksne tarife, to je takozvane gostilniške takse, torej tudi trošarinske takse.

g Načrt novega vinogradniškega zakona. V kmetijskem ministrstvu se izdeluje načrt novega vinogradniškega zakona, po katerem so za vinogradnike predvidene posebne ugodnosti. Vinogradi, zasajeni po 31. decembru 1921 bodo oproščeni davka, prevoz sadik in grozdja bo imel ugodnejšo tarifo, uvoz inozemskih plemenitih trt bo užival posebne ugodnosti itd.

g Zakaj sadjavec na zraku počrni? Za to, ker pride mošt pri mletju in prešnju v dotiko z železom. Pazite torej strogo na to, da boste pri napravi sadjevca uporabljali le tako orodje in posodje, ki je popolnoma leseno ali kamenito, ali vsaj tako, ki ima prav malo železa na tistih krajih, ki pridejo v dotiko z drozgo ali moštom. Največ železa, ki ga venomer izpira sadni sok, je v sadnih mlinih, nekaj ga je tudi v stiskalnicah in še celo v sodi moči železni vijak, ki drži vrtica. Železni deli pri sadnem mlinu in preši naj se pred uporabo dobro prepleskajo z belim leščilom (emajlom), cev v lakonici naj bo bakrena in pocinjena, mošta ne zajemajmo z železnim korcem in vijak v vrticah naj bo znotraj na debelo zalit s smolo. Sploh: Kdor hoče imeti mošt, ki bo tudi na zraku obdržal svojo lepo rumeno barvo, naj se do skrajnosti ogiblje vsakega železa pri napravi sadjevca.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela «UNION». — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela «Union» v Ljubljani. — Vrbutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

KUPIMO vsako množino bukovih DRV, bukovega OGLJA, tesanega in rezanega LESA ter plačamo najvišje dnevne cene. Ponudbe na: PROMETNA D. D., — Ljubljana — Krekov trg št. 10.

Schicht

Pravo Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s Schichtovim milom je zabava!

GOSPODINJA

MATERE!

Navajajte svoje otroke, da bodo radi brali. Iz knjig se bodo veliko naučili za življenje in kar je glavno: namesto oštarije in slabe družine, kar pomenja grob za družino, se bodo navadili dobrih knjig. Sedaj berejo otroške in zabavne stvari, pozneje pa bodo radi prebirali knjige, iz katerih se bodo učili za svoj poklic — kmetijo, živinorejo, obrt itd. Vsak denar za dober časopis in knjigo je najboljša naložba.

Te dni je izšla 1. številka »Orličac, ki je tako ljubeznivo pisan, da je otrok ne odloži, dokler ne prebere. Orlič ni namenjen samo orličem, temveč je pisan za vse otroke. Izhaja vsak mesec in stane za celo leto 10 Din. Piši dopisnico na: »Uprava Orliča, Ljubljana, Ljudski domc, na kar dobiš 1. številko s položnico, po kateri plačaš naročnino.

VAJA ČUTOV.

Velika naloga matere pri otrokovi vzgoji je, da vadi otrokove čute. To stori najbolje, ako seznanja otroka z njegovo okolico. Seveda pa tega ne sme delati prisiljeno in vsiljivo, ampak ravno takrat, ko se pri otroku pojavi zanimanje za to in ono. Sam otrok sicer vidi stvari v svoji okolici, a jih ne spoznava in ne razume pravilno; materina naloga je, da mu pri tem pomaga in izpopolnjuje pojme.

Pravilno spoznavanje vnanjega sveta povzroča ugodne vplive na otrokovo duševnost. Samo površno spoznavanje in opazovanje okolice brez globljega razumevanja ne privede otroka do pravih in jasnih pojmov o stvareh, ki so v njegovi okolici, ampak pospešuje površnost in igračkaneje z vsemi temi stvarmi. Ne ve kaj početi z njimi, zato je pogosto siten in čmeren, zahteva deset stvari po vrsti, a nobena ga ne zadovolji. Mati naj zato ne nudi otroku preveč naenkrat. Počas naj otrok spoznava svojo najbližjo okolico: mater, očeta, stvari, ki so v sobi, potem v hiši, na vrtu, na cesti. Mati naj se tudi ne utruji, ko z otrokom čeblija o vsem tem. Varovati pa je treba otroka pred veliko množino novih stvari in vtisov, ker ga to zelo utruji pa tudi zmoti in mu podrobnosti odpadejo. Otrok sam nekako počasi odkriva eno skrivnost za drugo. Ne more namreč kakor odrasli človek pregledati mnogo stvari z enim pogledom, nego le počasi drugo za drugim. Šele potem, ko eno stvar večkrat in do dobrega ogleda, se mu vtisne v spomin, da ima potem od nje tudi misel ali predstavo, da jo potem tudi imenuje, čeblija o nji, jo hoče imeti itd. V tem času že otrok tudi spozna naslikane stvari, jih imenuje, pokaže. Materina skrb pa bodi, da dobi otrok vedno in povsod samo lepe vtise, da ima tudi lepe misli, s katerim se peča, kadar je sam in se tako njegova notranost razvija in oblikuje le v lepo stran. Otrokova okolica, ki daje otroku prvo snov za notranje (duševno) delo, naj bo lepa in prikupljiva! Otrokovi čuti so nežni, a nje-

gova razsodnost in njegovo spoznanje še ni razvito, da bi mogel sam ločiti in izbirati lepo od grdega, dobro od slabega. Celo vrsto let mora opravljati mati zanj to delo, ki pa mora skrbno in vestno čuvati pri oknih in vratih otrokove duše, kakor imenujemo petere čute, da pusti vanje le lepo, dobro, plemenito in vzvišeno.

DOMAČA ZDRAVILA.

Za opešane noge. Namočil pest sivkinega semena (lovendel) v četrt litru belega vina, pusti 24 ur na solncu in teri s tem noge.

Utrujene noge namoči v mlačni izkuhi detelje ali pa stolci par strokov česna, prevre ga na olju in uteri v podplate. Stopljen loj je stara pomoč za utrjene in ožuljene noge.

Zatečenih nog ne smeš umivati z mrzlo vodo in jih ne smeš staviti v vročo. Take noge držiš pač lahko nad vročo izkuho gomilic, da se izpote na sopari, potem jih namaži s toplim oljem, na katerem je prevrela pest žajbelja. Kadar pa ne sme priti prav nobena voda v dotiko z bolnimi nogami, namoči krpico v špirit, ali še bolje v domače žganje in izbrisi noge. To vsak dan dvakrat — vprav bolne noge potrebujejo dosti snage.

Kurje oči, ognjetinec in trda koža na nogah nam prizadevajo bolečine in težave pri hoji. Nespametno in nevarno je, ako režeš z britvijo ali nožem po nogah, ne da bi jih poprej odmočil. Marsikdo si je kri zastrupil s takim rezanjem. Skuhaj pest divjega kostonja in namakaj noge v izkuhi, vroča mora biti, kolikor drži noga, potem se odmeči trda koža in se da lepo odstraniti. Tudi v navadni sodi se odmeči, toda kostonj je bolj zdrav za noge. Košček limone ali čebule, ki ga privežeš na kurje oko, vzame bolečino in vzdigne korenino. Frav dober je obliž iz smrekove smole, ki ohladi in izceli tudi kraste. Kdor ima kake kraste ali mehurje na nogah jih mora večkrat namazati z limono in nositi mehko obutev, dokler se mu ne poceli vse. Pri vsaki najmanjši ranici se varuj barvanih nogavic, baš pri nogah se zastrupi kaj rada kri.

SUSENJE SADJA.

Odkar se je pri nas udomačila žganjekuha, se zanemarja sušenje sadja. In vendar je za svežim sadjem posušeno sadje največje hranilne vrednosti. Skrb vsake gospodinje je in mora biti, da preskrbi za čez zimo svoji družini dovolj in premirnih hranil. Res je, da so mlečne in močnate jedi v naših kmečkih hišah največ v navadi, prijetno pa je za družino in gospodinjo, ako more večkrat kaj izpremeniti pri kuhi. Tako pomoč ji da ravno suho sadje.

Jabolka je treba zrezati na krljce in odstraniti ježice in peške, hruške, ako le niso predebele, se suše cele. Sušilo naj bi se sadje počasi, t. j. v ne preveliki vročini, ker vročina vsebino hranil v sadju izpremeni in zmanjša. Seveda, nekdanjih sušil-

nic sadja nimamo več, na njih mestu se šopirijo kotli s predelavo sadja v žganje. Gospodinj ne ostane drugega kot vroča peč, ko je vzela kruh iz nje. Priporočljivo je, da sadje ne natrese na pečina tla, ampak ga naloži na pletene, plitve posode, lahko na dele starih košev v košar in jih razstavi po peči. Seveda ne sme naložiti preveč na debelo, ker bi se predolgo ne posušilo. Seveda, ako pa hoče naenkrat dejati v peč večjo množino sadja sušiti, ga mora seveda stresti kar na tla in razgrniti z burkljami po peči. Večkrat ga je treba tudi obrniti, potem z grebljo pograbititi na ognjišče in zbrati bolj suhega za sušenje na peči, manj suhega pa na štedilniku ali tudi še v peči. Suho sadje potrebuje v shrambi mnogo manj prostora kot sveže ali skuhanu. Hranimo ga v vrečah na suhem prostoru, da ne pridejo do njega muhe in molji, ki zlezejo vanj črve. Pred uporabo ga je treba oprati z gorko vodo. Zelo redilno je suho sadje, ako ga jemo samo namočenega (2—3 ure) v nekoliko mlačni vodi. Znano pa je seveda zlasti kuhano sadje, ki ga navadno daje gospodinja kot zadnjo jed (nameček) na mizo. Kdo pa ne pozna tudi sladke hruškeve ali krljčevke, ki je bila svojočasno prava naslada žanjicam in plevicam, dokler je ni izpodrinil moderni čaj. Ponekod se je še ohranilo kuhano suho sadje zlasti za pustne dni. — Miklavž, ki se je svojčas najbolj obnesel s suhim sadjem, je pa postal tudi moderen in se raje prikupi otrokom s piškoti in sladkorčki.

Vendar je velike važnosti, da si gospodinje nasuše sadja kolikor ga največ morejo, saj ga s tem rešijo izpremembe v žganje, ki prinaša našim kmečkim hišam čimdalje več gorja.

BRESKOV POTRESENI KOLAČ.

Vlij v skledo $\frac{3}{4}$ litra vročega mleka, osoli ga, prideni eno polno žlico (5 dkg) sladkorja in 5 dkg surovega masla. Stresl v to mleko 50—60 dkg moke, nekoliko premešaj in prideni pripravljeni kvas, ki si ga pripravila iz 1 dkg drožja, žličice sladkorja in dveh žlic mlačnega mleka. Na kvas deni 1—2 rumenjaka in testo dobro stepaj. Postavi za četrt ure na gorko, da vzide. Ko nekoliko vzide, ga stresi na precej veliko, dobro pomazano pekačo, ki ima ob kraju rob, ga z dvema žlicama razravnaj po vsej pekači. Po vrhu pa naloži olupljene in na kosce zrezane breskve. Potresi testo s potresanjem in postavi že $\frac{1}{4}$ ure, da vzhaja; nato postavi v pečico in pečeno zreži. — **Potresanje.** Sesvaljakaj eno žlico sladkorne sipe, za oreh surovega masla, eno žlico moke, eno žlico drobno zrezanih orehov ali lešnikov in ščep cimeta.

STROČJI FIŽOL V OLJU DUŠEN S PARADIŽNIKI.

Popari z vrelo vodo en kg osnaženega stročjega fižola in ga odcedi. V kozi razbell dve žlici olja; ko se segreje, prideni par (Dalje glej na naslednji strani spodaj.)

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

In Matija Gorec je delal velike načrte. V nekem hribu, ki je pripadal Bukovju, je odkril zalogo ilovice. Hotel je torej sezidati opekarno in pričakoval je od nje, bogate dohodke. Samo pametno in previdno je treba začeti. Vsekakor pa je bilo precej nade, da se bo stvar obnesla, ker se je v okolici precej zidalo. Kot začetni kapital je hotel vzeti Matija Gorec zadnjih 7000 mark.

»In če se stvar ponesreči, če bomo izgubili, če ti umrješ, kaj bo potem z Lizo?«

Gorčev obraz se je nekoliko zmračil.

»Z Lizo?! No da! Potem bo pač morala delati — kaj bi bilo, če bi ne dobil denarja? O izgubi ni govora. Če ne bo šlo, bomo o pravem času končali!«

Henrik je pomislil.

»Prav, jaz tudi ne bom zapustil Lize, storil bom zanjo vse — vse!«

Gorčeve oči so se zjasnile. Molče je stisnil Henriku roko.

Ta pa je gledal po cesti navzgor.

Tam je šla v mladi jutranji svetlobi vitka dekliška postava. Nosila je svetlo obleko in čisto modern klobuk.

Poleg nje je šel mlad fant in spremljal je tulil idiot. —

»Ti,« je rekel Janček Leni, ki sta šla skupaj, pravzaprav je postala Prekova Lota prav lepo dekle.«

Lena ni odgovorila.

»No saj pravim, Lena, da si ti tudi lepa, čeprav nisi tako fina in pametna. In kar je glavno, ti si vendar bolj močna kot Lota.«

Janček je smatral to za laskanje, Lena ga je pa jezno pogledala, tako da je smatral za umestnejše, da se pridruži Henrik, ki se je počasi približal.

»Kaj pa je? Sta se zopet kregala? Ali ne moreta mirno živeti?«

»Ne, Lena je prehuda. Nikake izobrazbe nima. Najbolje, da sploh ne govorim več z njo.«

»Kaj pa imata zopet?«

»Oh, samo rekel sem, da mi je Lota všeč, pa je menda ljubosumna, ali kaj.«

Henrik je pogledal po poti naprej.

»Takrat si vrgel Lotin šopek na cesti, stari prijatelj. Ali veš, da od tedaj nisem več govoril z njo?«

»Da. Toda pravzaprav je boljše tako. Prijatelji pa ne moremo biti s Prekovimi. — Poglej mladega Reparja! Vsak dan je pri Prekovih. Mislim, da se hoče ženiti

strokov česna in zelenega peteršilja, vse drobno zrezano; prideni tudi še par paradiznikov in fižol. Posoli, pokrij in duši počasi; včasih premešaj. Ko je fižol mehak, ga stresi v skledo in obloži s koruzno polento. Izvrstna in cena jed.

tam. No to bi bilo tako, kot bi se vol poročil s kavarčkom!«

V tem trenutku se je Avgust Prek obrnil in iz polnega grla je rjovel zadnje verze sramotilne pesmi, ki jo je zložil brivce na Matijo:

»— — — voziček in psal
vell-i-i-kega psal!«

Slišalo se je, kako se je Repar smejal, dočim je Lota idiota ostro pomirila. Ostal je za njo in njenim spremljevalcem, se od časa do časa ozrl, Bukovčanom s pestjo žugal ali metal kamenje po poti navzdol.

»Vedno je bolj neumen,« je rekel Janček. »Toda brivčev verz zna še vedno. To je edino, kar zna na pamet. No, in njegov oče tudi kmalu ne bo bolj pameten kot on.«

»Ne smeš tako govoriti, Janček.«

»Ti sploh nimaš pojma, Henrik, kako Prek pije. Vsak dan je pijan, včasih že zgodaj zjutraj. In veš, to je čudno: pije baš od onega dne dalje, ko je umrla tvoja mati.«

»Kako to?«

»Preje je Prek komaj pokusil pijačo, tisti dan pa, ko je tvoja mati zjutraj umrla, je bil opoldne že tako pijan, in je tako razgrajal v Zabukovju, da se je prav k nam slišalo. Veš, kaj je rekel Matija? To je slaba vest! In to hoče ubiti s pijačo!«

Nekoliko dalje po cesti navzgor je rekla Lota Prek mlademu Reparju: »Krivično je od vaščanov, da so tako grdi napram Nagličevim.«

»Krivično, ha! Napram takim požigalcem in samomorilcem!«

»Kdo more to dokazati? Nihče!«

»Dokazati! Ha! Sodišče seveda ne. Mi pa vemo vsi. Gorec! Odkod ima ta denar? Cunjar, pa 40.000 mark! Kaj?«

»Tega ne vem.«

»Ne, tega ne ve nihče, samo on. Za to bi se moralo sodišče pobrigati; in potem, kako je obdolžil tvojega očeta, ki se sploh ni ganil iz sobe. To so lepi ljudje, kaj?«

Lota je molčala.

»No in potem — poijubil je Nagličevko. Glasovka je videla. In to v času, ko je poslopje gorelo, ponoči. Lepi ljudje!«

»Repar, prosim, ne — ne tako —.«

»In zakaj se zanima tako zelo za Henrika? Zakaj ne vzame niti plače, niti obresti?«

»Tega ne vem.«

»No, in stari Naglič ni bil z nikomur v prijateljstvu in tudi ti sedaj menda čakajo, da jih bo cela vas prišla prositi za odpustanje. Naj vrag vzame to ošabno sodrgo!«

»Repar, takega govorjenja ne trpim.«

»Ne trpiš? No, potem — potem pač lahko grem in Prekova Lota lahko držim z Bukovčani. Toda učeni Henrik, ta ugaja mogoče Loti. —«

»Repar, tega ne trpim! Tako govorjenje se ne spodobi, posebno ne na poti iz cerkve! Potem rajši pojdi!«

Fant je temno gledal v tla. Kakih dvajset korakov je šel še z njo, nato pa je zavil na neko stezo. Lota je pustila, da je šel in

(Dalje glej na naslednji strani zgoraj!)

JUHAN

Edino
Juhon
nadomesti
in prekosi
okus in redižnost
— mesa v hrani. —

KMETE - HMELJARJE iz Savinske doline opozarjamo, da sprejema Ljudska posejilnica v Celju vse čeke, ki jih dobite za hmelj, četudi se ti čeki glasijo na kako banko in drugi denarni zavod, ter izplačuje zanje gotov denar ali pa se denar, če stranka želi, naloži na hranilno knjižico. — Kmetje, nesite torej čeke naravnost v Ljudsko posejilnico v Celju, poprej pri Belem volu, sedaj Cankarjeva cesta št. 4 (poleg davkarije). «Ljudska posejilnica» je pravi naš kmečki zadržni denarni zavod, kjer najvarneje naložite svoje prihranke. Vloge se obrestujejo po dogovoru do 12 odstotkov. 5201

Naš sodelavec

Dr.
med. Nekrvav

profesor kukiroplogije, bivši specialist za vse moderne bolezni. Ker mu ni ugajalo, da vsak trenutek zdravi kako drugo bolezen, se je odločil, da stavi vse svoje znanje v boj proti samo eni bolezni, in sicer proti kurjim očem. Ker je preizkušal vsa sredstva, ki jih nudi znanost, z bolj negativnim kot pozitivnim uspehom, je v srečnem trenutku prišel do spoznanja, da je edino pravo sredstvo proti kurjim očem samo KUKIROL. To spoznanje ga je nepopisno razveselilo, saj je postal s tem slaven za vedno. Od tedaj zdravi on samo z gestom: »Veliko ali malo kurje oko, ozdravi KUKIROL samo.« — Ko je izvršil že nekaj sto brzih ozdravljenj s Kukirol-obližem z uspehom ter tudi ugotovil, da umivanje nog s Kukirol-preparatom zasluži vso hvalo, obvešča vse, da je najboljši in edino sredstvo za odstranjenje kurjih oči brez vsake sledi boleti, nevarnosti in brez dolgotrajnega zdravljenja samo KUKIROL, katerega blagoslovljajo milijoni in milijoni ozdravljenih trpinov. — Istočasno je izdal znanstveno delo, v katerem opisuje škodljivost zanemarjene nege nog. V tej razpravi najtopleje priporoča umivanje nog s KUKIROL-PREPARATOM. Naročite si še danes knjigo: »Pravilno negovanje nog«. Dopolnje se Vam brezplačno in poštnine prosto potom tvrdke

Hugo Bully, Beograd, Jakšičeva B. R. 11.

Pravi, po vsem svetu znani in v milijon službah preizkušeni Kukirol fabrikati se dobijo v vsaki lekarni in v vsaki boljši drogeriji, in sicer za ceno 18 Din za škatljo Kukirol-obliža in 12.50 Din za paket Kukirol-preparata za umivanje nog. V mnogih trgovinah se ponujajo po nižjih cenah ponaredbe naših pravih Kukirol fabrikatov. Iste odklanjajte v lastnem interesu in prosimo, da pazite na to, da Vam se ne usilijo kot »studi prav dobri« manjvredni izdelki. Boljšega kot KUKIROL se ne dobi. Pristni samo z varstveno znamko Petelinova glava na nogi. Naš znanstveni oddelek, ki je pod vodstvom starega, izkušenega zdravnika, Vam ob pošiljavi povratne poštnine brezplačno nudi vsa pojasnila in dobre svete na vsa vprašanja v zadevi negovanja in bolezni nog.

KUKIROL - FABRIK, GROSS - SALZE
bei MAGDEBURG (Deutschland).

resno je šla dalje. Idiot pa je šel za Reparjem.

»Ti,« je rekel potuhnjeno, »vrgli jih bomo na tla!«

Repar ma ni odgovoril, temveč je obstal. V tem sta prišla Henrik in Janček bliže in malo za njima Matija in Lena. Mladi Repar je izzivajoče pogledal Henrika. Potem se je surovo zasmejal in glasno zavpil:

Prekova Lota prav lepo pozdravlja gospoda Henrika Nagliča in bi rada postala njegova ljubica!«

Henrik je prestrašen obstal in je postal temnordeč.

»Da,« je povzel zopet mladi Repar, »in ona prav nič ne zameri, niti požara, niti kaj drugega!«

»Repar! Jaz — jaz —« Henrik je stopil par korakov proti surovemu fantu in nato obstal. Bilo ga je sram dejansko se spoprijeti. Repar je smatral to za boječnost.

»Oho, le pridi bliže, kar začni, baš prav si mi!«

Tedaj je prišel oskrbnik. Molče je šel proti Reparju. Ta je stal tiho v zadregi, zakaj oskrbnika se je bal.

»Z Vami nimam nič opraviti,« je rekel napol trnasto, napol tesnobno. Na to ni dobil odgovora.

Oskrbnik ga je prijel za obe rami in ukazal: »Obrni se!« S tem ga je z močnim sunkom zaokrenil, ga prijazno sunil v hrbet in rekel: »Hodi!«

Mladi, močni kmet je kar vrel od jeze. A ni nič pomagalo; temu velikanu od daleč ni bil dorastel in tako je moral stopati korak pred njim po hribu navzgor.

Vsakokrat, ko se je hotel upreti ali ustaviti, ga je oskrbnik dobrovoljno opomnil, da ga bo pošteno nabil.

In tako je moral iti in je lahko samo zmerjal, zakaj če bi bil tepen, to bi bila prevelika sramota.

Ko sta tako nekaj časa šla, je rekel Bajželj: »Danes je svet dan! Zato se ne sme danes vpiti, zmerjati in sploh ne dražiti ljudi!« S tem opominom je zapustil hrabri Kristijan razdraženega mladega Reparja, ki je šel molče nazaj.

Redečni prstani
14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé
vedno v zalogi
F. ČUDEN
Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

DVA KROJAŠKA POMOČNIKA

sprejem: enega za veliko, drugega za malo delo. Hrana in stanovanje v hiši. — **PODGORŠEK**, krojaški mojster, Sred. Gornjani. 5801

Suhe GOBE in FIŽOL
kupujemo. Ponudite nam blago ali pa pišite za cene. — **SEVER & KOMP.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5696

Novost to mora biti,

posebno za dekleta — zato oblačni se v najnovejši žemperje. — Velika izbira in najnižje cene pri: **MIH. LAPUH — SKOFJA LOKA**, Spodnji trg.

OD DANES IN VČERAJ

DVOJNO PRESENEČENJE.

Ulrikstad je poletna prestolnica švedskega kralja. Ob zidu parka sta se sprehajali lepega jesenskega popoldne leta 1879 dve dami, okusno napravljeni, a ne gizdavo. Staknili sta odprta vrata in sta smuknili v krasni park. Deset minut hodita sem in tja, pa zagledata nekega moža, ki je vrtnice obrezoval. Kakršnih petdeset let je bil star, preprosto oblečen.

»Slišite, Vi,« ga pokličeta.

Hitro se je odkril in je prišel k njima.

»Ali bi nama mogli pokazati grad? Zdi se, da gospode ni doma. Dobro napitnino boste dobili.«

»Seveda; prosim, pojdita kar z mano.«

Vse je pokazal in razlagal je zraven, kakor kakšen dobro naučen služabnik.

Ko so grad pregledali, mu rečeta dami:

»Koliko sva vam dolžni, gospod oskrbnik?«

»Nič.«

»Zakaj nič?«

»No, če že hočete, mi dovolite, da Vama poljubim roko.«

»Zelo ste dvorljivi. Kdo pa ste?«

»Švedski kralj Oskar II., čestiti dami.«

Začetkoma sta osupli, se pa hitro zavesta, se priklonita in rečeta: »Potem pa dovolite, Veličanstvo, da Vas pozdraviva v imenu najine matere, angleške kraljice Viktorije.«

AMERIKA UVAŽA MUHE.

Več časa že tožijo ameriški kmetje (farmerji), kakšno občutno škodo jim dela na polju in v trtovih japonski govnoberbec. Poljedelski oddelek je stvar proučil in je sklenil, da bo razdelil med kmete japonske muhe, ki so znane kot največje sovražnice uničevalnega hrošča. 50.000 muh je že v Ameriki. Transport so spremljali štirje strokovnjaki, ki so na Japonskem oba preštudirali, govnača in pa njegovo neprijateljico. Ker se je ta hrošč razlezel tudi na Kitajsko, Rusijo in v Indijo, bodo naročili japonske muhe tudi v teh deželah.

DOUBL za površne suknje

v krasni izbiri, najnovejšo blago za JESENSKE OBLEKE, za moške in ženske od Din 70.— dalje. VOLNE NE JOPICE, dolge in kratke v vseh modnih barvah, od Din 55.— dalje. Flanelaste RJUHE klotaste in cajgaste KOVTRJE, od Din 200.— dalje, cvilih, platno, kontenina bela in temna, najboljše vrste od Din 14—21; predpasniki, obleke za dečke in deklice, zimsko triko-perilo, otroške skoke, nogavice, volnene rute in šerpe, pletke, velike ogrinjalko, volnene in svilene rute in šerpe, vseh vrst BARHENTA in FLANELE kupite CENEJE kot POVSOD DRUGJE! — Se priporoča tvrdka

F. I. Goričar, »Pri Ivanki«
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29.

PRODAJA GORSKIH VINI

Prvovrstna fina vrsta: tirolski rizling, burgundec, Kretzer, Othello v največji izbiri od veleposestev iz kudriških gor. leg od 11—13%. Cene in vzorce pošlje **JAN. TETZ**, Gudurica pri Vršču, Banat.

Kupim suhe GOBE

po NAJVIŠJI ceni in vsako množino. — Ponudbe z navedbo cene z vzorcem na
IVAN SEVER — VELENJE

NAZNANILO. Kdor misli kupiti KOLO, naj ne zamudi te ugodne prilike, ker so cene ZNIZANE in se razproda vsa zaloga. Kolesa so znamke PUCH-HELIOS. Ceniki na razpolago! — Kupujejo se tudi srebrne KRONE in staro ZLATO po visoki ceni!

Tvrdka Jos. Šelovin-Čuden

LJUBLJANA, MESTNI TRG 13.

Damski in moški klobuki

se sprejemajo v preoblikovanje, moderni damski filc klobuki in dr. od 500—620 K. — Se priporoča

J. STEMBERGER

modistka — Dunajska cesta št. 9, Ljubljana.

Novo laško brinje

dobite zopet pri **FRAN POGACNIK**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Stavbišča. V nedeljo, dne 28. septembra ob treh popoldne se bodo prodajale na prostovoljni javni dražbi stavbene parcele pri nekdanji Košičkovi hiši v Kandiji — Novo mesto. — Natančnejše podatke daje **Drago HADL** v Kandiji. 5692

Polhove kože

KUPUJE po dnevnih cenah

L. ROT, krznar — Ljubljana,

Gradišče št. 7.

Preden si nakupite blago za zimo, si oglejte veliko zaloga novodošlega blaga iz Češke, katero je zaradi dviga dinarja innogo cenejšje. Na zalogi je poleg vse vrste manufakture tudi špacerija, železnina, palično železo, steklo, porcelan itd. po najnižji ceni. Stalna zaloga najboljšega portland-cementa.

Trgovina **JOS. SENICA**, Domžale.

NAJBOLJŠI

in najcenejši šivalni stroji

»EXCELLA«

za rodbinsko, čevljarstvo in krojaško obrt. (10 letno jamstvo. V slučaju poprave pridem na dom.)

Oglejte si zalogo pri

M. R. Plevel

PRESKA PRI MEDVODAH.

Brinje novo istrsko

ima v zalogi

I. Knez, Ljubljana,
Gospodsvetska cesta 3.

ISCE se poštna, krščanska, nad 40 let stara
SLUŽKINJA. Oskrba in plača dobra. Ponudbe
na upravo »Domoljuba« pod številko 5361.

Modna in manufakturna TRGOVINA

nudi vse jesenske in zimske potrebščine za moške,
ženske, krojače in živilje. Krasno blago za ženske
plašče in krila, razne vence in cvetlice, opreme za
neveste in novorojenčke. Velika izbira ženskih
zimskih hlač, jopic, srajc, razne vrste nogavic ter
velika izbira svilenih, barhent in volnenih rut.

»Pod velbom« - Ljubljana
STARI TRG šte. 3.

Našim rodbinam
priporočamo našo pravo domačo

Kolinsko
cikorijo

izvrsten pridatek za kavo.

ZOPER SLABOKRYNOST, SLABO PREBAVO,
BLEDICO in OSLABELOST vsake vrste vživajo
odrasli in otroci z najboljšim uspehom «AROMA-
TICNO ŽELEZNATO TINKTURO», izdelek lekarne
na Vrhniki. Izvrsten okus, ne kvari zob, prekaša
vsako železnato vino. Stevilne zahvale na razpo-
lago! Poliliterske steklenice po 20 Din. Razpošilja
po pošti po 8, 6, 8 in 12 steklenic samo lekarna
HOČEVAR na VRHNIKI. 4331

Zobotehnik JOŽEF ŽIBERT

KAMNIK — ordinira od 8 do 12 in od 2 do 5,
v nedeljah in praznikih od 9 do 11 dopoldne.

**Najboljši
bakreni
kotli**

vsake vrste za
žganjekuho se
dobe pri trdki

MAKS WEISS

prvi bakrokotlar, LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 33, delavnica Sp. Šiška 168.

USNJE!

Različno USNJE in PODPLATI, usnje za konjsko
opremo, gonilna in živalna jermena, dokolenice
(gamaše), KOPITA različne oblike in velikosti iz
gabrovega in bukovega lesa, čevljarske potrebšči-
ne in orodje. Nudim veliko izbiro, vse najboljše
kakovosti in po najnižjih cenah. — Po sejnih ne
hodim z blagom, ker to blago le podraži. — KU-
PUJEM vsake vrste SUROVE KOŽE. — Se pripo-
ročam FRANC ERJAVEC, trgovina z usnjem in
kožami, NOVO MESTO — v staroznani prejšnji
Recelj-novi hiši.

USNJE!

Volneno in perilno blago

kakor tudi vse vrste manufakturnega
blaga dobite v veliki izbiri in po
ugodnih cenah pri trdki

R. Miklauc Ljubljana

Lingarjeva ulica - Medana ulica
- Pred Skotijo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

Pri nakupu zase in za družino se Vam priporoča staro, domače podjetje s samo češkim blagom, trdka

v LJUBLJANI **pri Češniku** Lingarjeva ulica.

Postrežba
strog poštena!

Sukno za moške suknje, štof, kamgarn. Sukno za ženske plašče (mantine), velur, pliš in žamet.

Novosti v volnenem in porhantnem blagu. — Ogrinjalke kocke, svilnate, plišaste in žametne, volnene rute in
šerpe. Posteljne garniture, odeje domačega izdelka. Konjski koci, plahte itd. — Vse po znatno nižji ceni!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogo-
voru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred
vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo
in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **ne-
omejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega več-
kratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 175,000.000.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

Gritzner za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi
edino pri **Josip Petelinc**

Ljubljana, ob vodi bliizu Prešernovega spomenika.
Istotam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje
Galanterija in vse drobno blago.

STAVBENO PODJETJE

IVAN OGRIN — LJUBLJANA

PISARNA: Gruberjevo nabrežje 8. — Telefon 426
se priporoča za vsa STAVBENA DELA ter nudi
po konkurenčnih cenah VSEH VRST

strešno in zidno opeko

iz lastne opekarne, franko poljubna postaja. —
ZAHTEVAJTE PONUDBE! 20

Ceneno češko perje!

En kg sivega opuljčnega perja Din 70, na pol belo Din 90, belo Din 100, boljše Din 120 in 150., mehko, jak puh, 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. — Pošiljatve carine prosto, proti povzetju, od Din 300 naprej, poštne prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in nevršče vzame nazaj. Naročila samo na
BENEDIKT SACHSEL — LOBEZ št. 159

kod PILZNA, Češkoslovaška. — Poštne pošiljke grede iz Češkoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni.

Od strokovnjakov je pripoznano, da je **SPLITSKI**

cement znamka »Salona«

NAJBOLJSI! Tovarna daje za istega polno garancijo. — Dobite ga po najnižji ceni pri

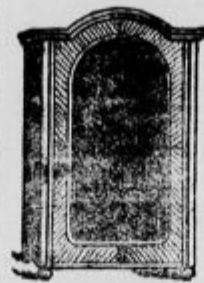
J. MENART, trgovec, Domžale.

Svoji k svojim!

Kadar kupujete **BLAGO** za moške ali ženske **OBLEKE**, za **SRAJCE**, **KAMBRIKE**, **BARHANTE**, **CEFIRJE**, **RUTE** itd., kupujte vedno le pri trdkri

Logar & Kalan
v Kranju

ker tukaj je že znano, da je najboljša postrežba in da se kupi dobro in poceni. Trgovina se nahaja v lastni hiši na Glavnem trgu, in **NE VEC** nasproti lekarne v notarjevi hiši. Zato so cene še nižje, ker ni visokih najemnih stroškov.

Tvrška F. Fajdiga sin

mizarstva in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladolci in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh vso hišno opravilo dobite le v

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17
po najnižjih cenah.

MERAKL

barve, črnila, lake, kiti, emalje, topilce in zajamčeno čisti lizinec najboljše kakovosti nudi

MEDIĆ-ZANKL družba
Z O. Z.

Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče

Tovarne
Ljubljana — Medvode.

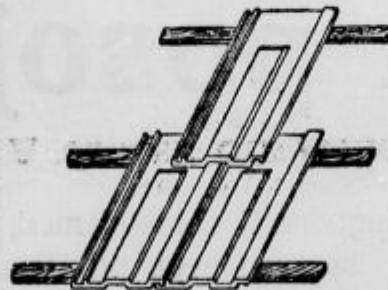
„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbornost kakovost. „Salonit“ je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanjosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.
Zastopniki se sprejmejo.

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preje **VIDIC-KNEZ** tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10. Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.